

The background features a dark blue color with a white line-art illustration of several nuclear weapons, including missiles and bombs, arranged in a row.

MVZ 165: Šíření jaderných zbraní

Ondřej Rojčík

rojcik@fss.muni.cz

Konzultační hodiny: úterý 13.00 – 15.00

Co nás dnes čeká?

- Hodnocení seminárních prací
- Koncept světa bez jaderných zbraní
- Jaderný terorismus
- Proliferační optimisté vs. pesimisté
- Perspektivy proliferace
- Informace k zápočtovému testu

Svět bez jaderných zbraní

Jak k němu dospět?

Tom Sauer:

- posilování neproliferačního režimu a postupné snižování současných arzenálů
- neúplný SBJZ – pouze statutární jaderné mocnosti budou mít v držení velmi nízký počet JZ
- úplný SBJZ udržující důvěru v mezinárodním společenství

V čem je koncept SBJZ problematický?

- JZ mají stabilizační účinek
- JZ nemohou být „odvynalezeny“
- odstranění by vedlo k závodům v konvečním zbrojení
- ve SBJZ se jakýkoliv aktér může pokusit o tajné vyprodukování JZ
- ve SBJZ jsou vztahy křehčí, neboť jsou založeny na vzájemné důvěře a plně fungujícím verifikačním režimu
- v okamžiku zhroucení SBJZ začnou státy velmi rychle zbrojit – bez adekvátních bezpečnostních opatření

Jaderný terorismus

Tři cesty jaderného terorismu:

- krádež a použití jaderné bojové hlavice
- zkonstruování improvizovaného jaderného prostředku
- radiologický terorismus

Jaderný terorismus

Co dále teroristům komplikuje život?

- zvládají konvenční zbraně
- jaderné zbraně vyžadují zcela nový přístup
- pracují v malých skupinách, což jim umožňuje držet své záležitosti v tajnosti
- zvládnutí JZ tuto skupinu zásadním způsobem rozšiřuje
- do skupiny se dostávají lidé z venčí, kteří nemusí být oddáni společné věci
- čím větší skupina je, tím je pravděpodobnější, že bude odhalena

Proliferační optimisté vs. pesimisté

- diskuse zejména mezi Kennethem Walzem a Scottem Saganem
- střet racionalistického přístupu a přístupu odmítajícího racionalismus
- střet neorealismu a organizační teorie
- střet systémového (holistického) přístupu a redukcionistického (atomistického) přístupu

Proliferační optimisté

- postupné šíření jaderných zbraní je lepší než nešíření a rychlé šíření
- nové jaderné státy budou pociťovat stejný pocit zodpovědnosti, jako původní jaderné státy
- pravděpodobnost války se sníží s tím, jak se bude rozrůstat deterrence a obranné kapacity států = bude těžší začít válku

Proliferační pesimisté

- podstata vojenských organizací, svázaných rigidními pravidly, rutinou a vlastními zájmy může vést k selhání deterrence, svévolnému nebo náhodnému užití JZ
- vzhledem k tomu, že budoucí jaderné státy mohou mít vlády řízené vojáky či slabými civilisty, budou postrádat zábrany civilních vlád; naopak budou náchylnější k užití JZ, zejména v době krizí

Perspektivy proliferace JZ

Kdo bude další?

děkuji za pozornost

